

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ในบทนี้จะกล่าวถึง ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการสร้างเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งจะกล่าวรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2545 จากโรงเรียนทั้งหมด 42 โรงเรียน มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมด 630 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2545 ซึ่งได้รับการสุ่มตัวอย่างตามตารางเศษและมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 235 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 30 ข้อ ซึ่งสร้างขึ้นภายใต้กรอบ 11 ด้าน ตามบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสารพัดธุการให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ส่งเสริม และสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่น ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษาก่อนเสนอต่อสาธารณชน แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร

2. วิธีสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่มีโครงสร้างและเนื้อหาสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช

2.2 ศึกษาแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในเรื่องที่คล้ายคลึงกัน กำหนดขอบเขตของข้อคำถามให้ครอบคลุมองค์ประกอบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 11 ด้าน ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จำนวน 30 ข้อ

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องของภาษา และความชัดเจนในข้อความ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และสิ่งที่ควรปรับปรุงให้นำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ไปทำการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 : 117)

2.6 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทำการทดลอง (Try Out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งสง จำนวน 50 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนนและดำเนินการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 : 125) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93

2.7 เมื่อได้แบบสอบถามที่มีความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งใหญ่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. จัดส่งแบบสอบถามไปให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน ภายใน 15 วัน โดยผู้วิจัยจะไปรับคืนจากโรงเรียนด้วยตนเอง
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลสำหรับการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดหมวดหมู่ตามลักษณะของผู้ตอบ หาค่าความถี่ ร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวิเคราะห์ผลการประเมินความคิดเห็น (Opinionnaire) ของ ประคอง กรรณสูตร (2538 : 77) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีระดับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีระดับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีระดับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.50- 2.50 หมายถึง มีระดับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 -1.50 หมายถึง มีระดับบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การทดสอบค่าที (T - test) แบบ Independent Simple

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษารoles บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุ่งใหญ่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2545 ใช้สถิติทางการวิจัยดังนี้

1. สถิติใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 คำวนหาค่าความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity)

โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมโดยให้ผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน แล้วนำคะแนนที่ได้มาแทนค่าในสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 : 117) ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะพฤติกรรม
 $\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งมีสูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2538 : 125) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ค่าร้อยละ ใช้หาค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สูตร (นิกา ศรีไพโรจน์ 2531 : 140)

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่รวม}}$$

2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ใช้สูตร (ถ้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2538 : 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

2.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ใช้สูตร (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 79) ดังนี้

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ค่า t-test (Independent Sample) ใช้ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มี 2กลุ่มใช้สูตร (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 97) ดังนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution
\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
N_1, N_2	แทน	จำนวนประชากรในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ